

CODI 2015   INSTITUCIONS JURIDICO-POLITIQVES CONTEMPORANIES

PROFESSORS

JOSEP M. SANAHUJA I BONFILL

Llicenciat en Ciències Polítiques i Sociologia, Univ. Complutense.

Doctor en Ciències Polítiques, UAB.

Professor Titular de Ciència Política, UAB.

XAVIER BALLART I HERNANDEZ

Llicenciat en Dret, Univ. de Barcelona.

Master of Public Affairs, Indiana University.

Doctor en Ciències Polítiques, UAB.

Professor Titular Interí de Ciència Política, UAB.

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA

L'assignatura té per objectiu, l'estudi dels fenòmens polítics del món actual i l'anàlisi de les institucions jurídicopolítiques contemporànies, feta des de l'òptica comparativa i centrada bàsicament en els sistemes polítics dels països democràticament avançats.

En la primera i segona parts del programa, es tractarà de la política com a activitat social, el funcionament del sistema polític, la representació de l'activitat política, els actors polítics, i l'Estat com a forma dominant d'organització política. En la tercera part del programa, es portarà a terme l'anàlisi de les institucions polítiques, des d'una perspectiva comparada. Finalment, en la quarta part, es descriuen els principals models de règims polítics actuals -Gran Bretanya, França, Alemanya, Itàlia, Estats Units- i les característiques generals dels règims polítics llatinoamericans i del Tercer Món.

TEMARI

I. SOCIETAT, PODER I ESTAT.

1. Societat civil i política. La conflictivitat de la societat com a generadora de la pràctica política.
2. El sistema polític com a regulador del conflicte social.
3. El poder. El poder polític com a instrument de l'acció política.- Poder polític i legitimitat. Principals formes de legitimació del poder.
4. Formes històriques d'organització de l'activitat política.
5. L'Estat. L'Estat com a forma moderna d'institucionalització i organització del poder polític.- La relació entre Estat i Nació.
6. La democràcia. Elements característics de l'organització estatal democràtica.
7. Dictadura, autoritarisme i totalitarisme en l'Estat contemporani.
8. Canvi social i canvi polític: reforma i revolució. La transició de règims autoritaris a règims democràtics.
9. Transformacions de l'Estat contemporani. Problemàtica actual de l'Estat Social i Democràtic de Dret.

II. EL PROCES POLITIC: ACTORS I REPRESENTACIO POLITICA.

10. Els partits polítics. Sistemes de partits.
11. Els grups d'interès. Partits polítics i grups d'interès.
12. La designació dels titulars del poder. Eleccions i sistemes electorals. Sistemes electorals i sistemes de partits.

III. ESTRUCTURES DE DECISIO POLITICA: ESTUDI COMPARAT DE LES INSTITUCIONS POLITIQUES

13. L'Estat i el Dret: la Constitució.
14. L'organització territorial de l'Estat. Confederació d'Estats. Estat unitari i Estat federal. Estat autonòmic. Els poders locals.
15. El Parlament. Unicameralisme i bicameralisme. El procediment legislatiu.
16. El Cap d'Estat en la Monarquia i República Parlamentàries i en la República Presidencialista.
17. El Govern. El President del Govern. Fórmules governamentals: governs majoritaris, de coalició i minoritaris.
18. Les relacions Executiu-Legislatiu en els règims parlamentaris. Elecció i control del Govern. La dissolució del Parlament.- Les relacions Executiu-Legislatiu en els règims presidencialistes.
19. L'Administració Pública. Principis d'actuació i personal al seu servei.- Les polítiques públiques: formulació, procés decisonal, implementació i avaluació.
20. El poder judicial. Funció jurisdiccional i independència del poder judicial. La organització de l'Administració de Justícia.

21. Els tribunals i la defensa de la constitució. El control de la constitucionalitat de les lleis i la protecció dels drets i llibertats.

IV. REGIMS POLITICS CONTEMPORANIS

22. Règims parlamentaris: característiques generals. Gran Bretanya. França. República Federal d'Alemanya. Itàlia. Japó.

23. Règims presidencialistes: característiques generals. Els Estats Units.

24. Règims comunistes: característiques generals. Processos de canvi i democratització.

25. Règims llatinoamericans: característiques generals. Transició i consolidació de la democràcia.

26. Societats subdesenvolupades i règims polítics del Tercer Món: característiques generals i tipologies.

BIBLIOGRAFIA

AAVV 1974

Enciclopedia Internacional de las Ciencias Sociales
Madrid: Aguilar

ALCANTARA, M. 1989

Sistemas Políticos de America Latina
Madrid: Tecnos

ALMOND, G., G.B. POWELL 1978

Política Comparada
Buenos Aires: Paidós

BEYME, K. von 1986

Los Partidos Políticos en las Democracias Occidentales
Madrid: CIS

BISCARETTI DI RUFFIA, P. 1979

Introducción al Derecho Constitucional Comparado.
México: Fondo de Cultura Económica

BOBBIO, N., N. MATEUCCI, 1984

Diccionario de Política
Madrid: Siglo XXI

BOBBIO, N. 1985

La Crisis de la Democracia
Barcelona:

*BOBBIO, N. 1987

Estado, Gobierno y Sociedad
Barcelona: Plaza y Janés

CARRERAS, F., J.M. VALLES 1977

Las Elecciones
Barcelona: Blume

COLLIARD, J.C. 1981

Los Regímenes Parlamentarios Contemporáneos
Barcelona: Blume

COT, J.P., J.P. MOUNIER 1980

Sociología Política
Barcelona: Blume

DARANAS, M. 1979

Constituciones Europeas
Madrid: Editora Nacional

DE VERGOTTINI G. 1985

Derecho Constitucional Comparado
Madrid: Espasa Calpe

DAHL, R. 1990

La Poliarquía
Madrid: Guadiana

DOWSE, R.E., J.A. HUGUES 1986

Sociología Política
Madrid: Alianza

DUVERGER, M. 1980

Instituciones Políticas y Derecho Constitucional
Barcelona: Ariel

DUVERGER, M. 1981

Los Partidos Políticos
México: Fondo de Cultura Económica

EASTON, D. 1953

The Political System
New York: Knopf

ESTEBAN, J. DE et al. 1977

El Proceso Electoral
Barcelona: Lábor

ESTEBAN, J. DE 1979

Constituciones españolas y extranjeras
Madrid: Taurus

FERRANDO BADIA, J. 1985

Regímenes Políticos Actuales
Madrid: Tecnos

GALBRAITH, J.K. 1968

El Nuevo Estado Industrial
Barcelona: Ariel

GARCIA COTARELO, R. 1985
Los Partidos Políticos
Madrid: Sistema

GARCIA COTARELO, R. 1986
Introducción a la Teoría del Estado
Barcelona: Teide

GARCIA COTARELO, R., A. DE BLAS 1985
Teoría del Estado y Sistemas Políticos
Madrid: UNED

GARCIA PELAYO, M. 1978
Las Transformaciones del Estado Contemporáneo
Madrid: Alianza

GARCIA PELAYO, M. 1984
Derecho Constitucional Comparado
Madrid:

GONZALEZ CASANOVA, J.A. 1986
Teoría del Estado y Derecho Constitucional
Barcelona: Vicens Vives

GRAWITZ, M., J. LECA 1985
Traité de Science Politique
París: PUF

HAURIOU, A. 1971
Derecho Constitucional e Instituciones Políticas
Barcelona: Ariel

JIMENEZ DE PARGA, M. 1983
Los Regímenes Políticos Contemporáneos
Madrid: Tecnos

LA PALOMBARA, J., M. WEINER 1966
Political Parties and Political Development
Princeton: University Press

*LIJPHART, A. 1987
Las Democracias Contemporáneas
Barcelona: Ariel

LINZ, J. 1988
La Quiebra de los Regímenes Democráticos
Madrid: Alianza

*LUCAS MURILLO, P. 1984
Sistemas Políticos Contemporáneos
Barcelona: Teide

LUCAS VERDU, P., P. LUCAS MURILLO 1987
Manual de Derecho Político
Madrid: Tecnos

NIETO, A. 1984

La Organización del Desgobierno

Barcelona: Ariel

NOHLEN, D. 1981

Sistemas Electorales del Mundo

Madrid: Centro de Estudios Constitucionales

PANIAGUA, J.L. 1987

Introducción a la Ciencia Política

Madrid: UNED

*PASQUINO, G. 1988

Manual de Ciencia Política

Madrid: Alianza

PASTOR, M. 1988

Ciencia Política

Madrid: Mc Graw Hill

ROKKAN, S. 1974

Citizens, Elections, Parties

Oslo: Universitetsforlaget

SARTORI, G. 1980

Partidos Políticos y Sistemas de Partidos

Madrid: Alianza

AVALUACIO

Hi haurà un examen alliberatori en acabar les dues primeres parts del programa i un examen final, el mes de maig. Els alumnes que hagin superat l'examen alliberatori només s'examinaran de la resta del programa en l'examen final, llevat de l'última part (règims polítics) que podrà ser objecte d'un treball dirigit.